

Asia: VN/6976/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi poliisilain 2 luvun ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko poliisilain säännösehdoituksissa huomioitu kaikki mahdolliset miehittämättömien kulkuneuvojen ja laitteiden torjuntakeinot, jotka ovat nykytekniikalla mahdollisia? Jos ei ole, mistä torjuntakeinoista olisi säädettävä ja miten?

-

2. Onko poliisilain 2 luvun 11 a §:ssä otettu tarpeeksi hyvin huomioon tulevaisuuden teknologinen kehitys, kun pykäläehdotuksessa käytetään termejä miehittämätön kulkuneuvo tai laite?

-

3. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Hallituksen esityksen tavoitteena on tehostaa poliisin kykyä suoriutua sille laissa säädetyistä tehtävistään ja turvata perustuslaissa tarkoitettua oikeutta henkilökohtaiseen turvallisuuteen. Valtiovarainministeriö lausuu esitysluonnoksen seikoista, jotka koskevat julkisen hallinnon tiedonhallintaa.

Poliisilain 11 b §:ssä ehdotettaisiin säädettäväksi miehittämättömän kulkuneuvon tai laitteen käyttöön liittyvän radioviestinnän, välitystietojen ja sijaintitietojen käsittelystä. Sääntelyn kohdistuessa tietojen käsittelyyn tulisi säädösvalmistelussa arvioida asianmukaisesti julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) 8 §:n 2 momenttiin perustuen suunniteltujen säännösten tiedonhallinnan vaikutukset. Tällainen arvio puuttuu HE-luonnoksesta.

Lakiehdotuksen 11 § b:ssä tietojen käsittelyoikeus säädettäisiin poliisimiehelle. Säännöksen ja sen perustelujen perusteella jää epäselväksi mikä pykälässä säädettävän tietojen käsittelyoikeuden suhde on rekisterinpito- ja tietovarantovastuusiin. Kuka toimii käsiteltävänä olevien tietojen rekisterinpitäjänä ja vastaa tiedoista koostuvasta tietovarannosta? Roolit ja vastuut tulisi selkiyttää

jatkovalmistelussa, sillä niillä on merkitystä myös esimerkiksi tiedon elinkaaren käsittelyä koskevien päätösten tekemisessä.

Lakiehdotuksen 11 § b:ssä olisi säännös tietojen hävittämisestä. Esitysluonnoksessa käytettyä hävittämistä koskevaa sääntelyä tulisi jatkovalmistelussa arvioida suhteessa yleislain asemassa olevan tiedonhallintalain terminologiaan ja siinä omaksuttuun käsitteistöön. Tiedonhallintalaki käyttää termiä tuhoaminen, jonka sisältöä on avattu lain perusteluissa. Perustelujen mukaan tuhoamisella tarkoitetaan tietoaineiston poistamista käytöstä siten, ettei sitä enää voida palauttaa uudelleen käyttöön. Tuhoaminen viittaa tosiasiallisiin toimenpiteisiin, joilla tietoaineisto hävitetään lopullisesti esimerkiksi teknisin keinoin, kuten tallennusvälineiden päällekirjoittamisella tai fyysisellä murskaamisella taikka paperiaineiston osalta esimerkiksi polttamalla.

Jatkovalmistelussa olisi perusteltua arvioida luonnoksessa käytetyn hävittämistä koskevan muotoilun suhdetta tiedonhallintalain mukaiseen tuhoamisen käsitteeseen sekä sitä, onko tarkoituksena säätää tietojen poistamisesta käytöstä, pysyvää tuhoamisesta vai näiden yhdistelmästä.

Jatkovalmistelussa tulisi arvioida myös tietojen hävittämistä koskevan säännöksen sanamuotoa täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimusten näkökulmasta. Ilmaisun ”viipymättä toimenpiteen jälkeen” jättää tulkinnanvaraa, koska esityksessä ei määritellä, mitä toimenpiteellä tarkalleen tarkoitetaan. Epäselväksi jää esimerkiksi, viitataan teknisen laitteen käytön päättymiseen, yksittäisen kenttätoimen päättymiseen vai johonkin muuhun ajankohtaan. Käytännössä tämä jättää hävittämisvelvoitteen alkamisajankohdan soveltamiskäytännön varaan.

Huotari Maarit
Valtiovarainministeriö

Mäkiäho Isamaria
Valtiovarainministeriö